

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин та управління проєктами

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА НАУКОВА
ЕТИКА

*підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальності D7 Торгівля
освітньо-наукової програми Підприємництво, торгівля та біржова діяльність*

Силабус нормативного освітнього компонента АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА НАУКОВА ЕТИКА підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D7 Торгівля, за освітньо-науковою програмою Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Розробник: Андрій Олексійович Бояр, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та управління проєктами, доктор економічних наук, професор

Погоджено

Гарант ОНП

Олена ПАВЛОВА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та управління проєктами, протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

А. О. Бояр

© Бояр А. О., 2025

I. Опис освітнього компонента (для очної форми навчання)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Очна (денна, вечірня) форми навчання	D Бізнес, адміністрування та право D7 Торгівля Підприємництво, торгівля та біржова діяльність третій (освітньо- науковий) рівень вищої освіти	Нормативний
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання 2024-2025
		Семестр 1-ий
		Лекції 20 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
		Самостійна робота 50 год.
ІНДЗ: є		Консультації 6 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання - українська		

Опис освітнього компонента (для заочної форми навчання)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	D Бізнес, адміністрування та право D7 Торгівля Підприємництво, торгівля та біржова діяльність третій (освітньо- науковий) рівень вищої освіти	Нормативний
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання 2024-2025
		Семестр 1-ий
		Лекції 8 год.
		Практичні (семінарські) 4 год.
		Самостійна робота 68 год.
ІНДЗ: є		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання - українська		

II. Інформація про викладача

ППП: Бояр Андрій Олексійович.

Науковий ступінь: доктор економічних наук.

Вчене звання: професор.

Посада: завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами.

Контактна інформація: 0662857460, Andrij.Boyar@vnu.edu.ua

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Вивчаються суть академічної доброчесності, законодавство України щодо академічної доброчесності, етичний кодекс ученого в університетах Європи та Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки, засади академічного письма, авторське право, правила використання об'єктів інтелектуальної власності, явище плагіату у масовій культурі та його різновиди, основи академічного письма, явища видавничої недоброчесності та маніпуляцій з наукометричними показниками, псевдонауки.

2. **Постреквізити:** Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності, Педагогічна практика, Підготовка та захист наукової роботи

3. **Мета і завдання освітнього компонента**

Метою є вивчення суті академічної доброчесності, законодавства України щодо академічної доброчесності, етичний кодекс ученого в університетах Європи. Завданнями вивчення освітнього компонента є розвинути та удосконалити теоретичні знання і практичні навички, необхідні для коректної з позицій академічної доброчесності та наукової етики поведінки суб'єктів та об'єктів освітнього процесу, включаючи написання, оформлення, оприлюднення та просування в академічному середовищі наукових праць.

4. **Результати навчання (Компетентності)**

Загальні компетенції:

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності на основі системного наукового світогляду та загального б культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК03. Здатність працювати автономно.

ЗК04 Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетенції:

СК01. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження на відповідному рівні, досягати наукових результатів, які можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях, впроваджені у практичну діяльність, що створюють нові знання у підприємницьких, торговельних та біржових структурах та/або дотичних до них міждисциплінарних напрямках

СК02. Здатність продукувати, обґрунтовувати нові ідеї, гіпотези і моделі та приймати науково обґрунтовані рішення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК04. Здатність усно та/або письмово презентувати, обговорювати, апробувати результати досліджень, розробок, проєктів українською та іноземною мовами.

СК05. Здатність до критичного переосмислення і розвитку сучасних теорій, методології, об'єктів досліджень й практик, із застосуванням системного підходу до врахування неекономічних аспектів з різних галузей знань, у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

Результати навчання:

РН01. Мати передові концептуальні, методологічні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності та/або на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, які є достатніми для проведення наукових, прикладних досліджень на рівні актуальних світових досягнень, отримання нових знань та/або здійснення інноваційної професійної діяльності.

РН06. Приймати ефективні, етичні та соціально відповідальні рішення, забезпечувати лідерство, автономність та міжособистісну взаємодію у їх реалізації в професійній діяльності.

РН09. Планувати і виконувати теоретичні та/або емпіричні дослідження з використанням сучасних методів й інструментів, здійснювати критичний аналіз результатів власних або сторонніх досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо проблем у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності та дотичних міждисциплінарних напрямів, з дотриманням норм академічної і професійної етики.

РН10. Ініціювати, розробляти, реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити наявні та/або отримати нові цілісні знання, розв'язувати проблеми підприємництва, торгівлі та біржової діяльності з урахуванням етичних, соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів.

Soft Skills. Вивчення ОК дозволить здобути такі Soft Skills, як критичне та системне мислення, дослідницькі навички, аналітична комунікація, робота з даними, лідерство та робота в науковій спільноті, креативність і інноваційність, наукова етика та академічна доброчесність.

5. Структура освітнього компонента (для очної форми навчання)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Сам. роб.	Конс.	Метод контролю/ Бали
Тема 1. Суть, базові принципи та структурно-системна диспозиція академічної доброчесності	13	4	2	7	-	ДС/3
Тема 2. Суть, базові норми та принципи наукової етики	11	2	2	7	-	ДС/3
Тема 3. Інтелектуальна власність та наукова етика	12	2	2	7	1	ДС/3
Тема 4. Авторське право та плагіат	14	4	2	7	1	ДС/3
Тема 5. Мистецтво академічного письма з позицій академічної доброчесності	12	2	2	7	1	ДС/3
Тема 6. Видавнича недоброчесність та маніпуляції з наукометриєю	8	2	1	4	1	ДС/3
Тема 7. Як не заблукати в хащах журнальних видань	8	2	1	4	1	ДС/3
Тема 8. Псевдонаука та псевдонауковці	12	2	2	7	1	ДС/3
Модульна контрольна робота						Т/60
ІНДЗ						Р/16
Всього годин/Балів	90	20	14	50	6	100

Структура освітнього компонента (для заочної форми навчання)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Сам. роб.	Конс.	Метод контролю/ Бали
Тема 1. Суть, базові принципи та структурно-системна диспозиція академічної доброчесності	12	2	-	9	1	ДС/3
Тема 2. Суть, базові норми та принципи наукової етики	12	-	2	9	1	ДС/3
Тема 3. Інтелектуальна власність та наукова етика	12	2	-	9	1	ДС/3
Тема 4. Авторське право та плагіат	11	-	-	9	2	ДС/3
Тема 5. Мистецтво академічного письма з позицій академічної доброчесності	11	2	-	8	1	ДС/3

Тема 6. Видавнича недоброчесність та маніпуляції з наукометрією	11	-	2	8	1	ДС/3
Тема 7. Як не заблукати в хащах журнальних видань	12	2	-	8	2	ДС/3
Тема 8. Псевдонаука та псевдонауковці	9	-	-	8	1	ДС/3
Модульна контрольна робота						Т/60
ІНДЗ						Р/16
Всього годин/Балів	90	8	4	68	10	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, Т – тести, МКР – модульна контрольна робота, Р – реферат.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

1	Підготовка до семінару та тесту за темою «Суть, базові принципи та структурно-системна диспозиція академічної доброчесності»
2	Підготовка до семінару та тесту за темою «Суть, базові норми та принципи наукової етики»
3	Підготовка до семінару та тесту за темою «Інтелектуальна власність та наукова етика»
4	Підготовка до семінару та тесту за темою «Мистецтво академічного письма з позицій академічної доброчесності»
5	Підготовка до семінару та тесту за темою «Об'єкти права інтелектуальної власності, права на які не підлягають реєстрації»
6	Підготовка до семінару та тесту за темою «Видавнича недоброчесність та маніпуляції з наукометрією. Як не заблукати в хащах журнальних видань»
7	Підготовка до семінару та тесту за темою «Псевдонаука та псевдонауковці»
8	Збір матеріалу та підготовка реферату (кейсу) «Порушення норм академічної доброчесності»

IV. Політика оцінювання

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем. Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені

теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за вивчення курсу – 100, включаючи:

- 24 бали за участь в обговореннях (по 3 за кожен модуль) (Модуль 1);
- 16 балів за написання і представлення кейсу «Порушення норм академічної доброчесності» (Модуль 2); представлення кейсів відбудеться на останніх заняттях;
- 60 балів – підсумковий тест (електронне тестування: 40 питань, по 1,5 бали за кожну правильну відповідь) (Модуль 3).

Необхідний мінімум для успішного завершення курсу – 60 балів.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з формою контролю - залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60–100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

1–59 балів (незараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / за заг. ред.: Т. В. Фініков, А. Є. Артюхов ; Міжнар. благод. Фонд «Міжнар. фонд. дослідж. освіт. політики». Київ : Таксон, 2016. 234 с. URL: https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf

2. Дітковська Л. А., Буяшенко В. В., Оніщик Ю. В. Академічні студії: навчально-методичний посібник. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2019. 36 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/341203990_Akademichni_studii_navcalno-metodicnij_posibnik
3. Закон України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. The Johns Hopkins University School of Medicine. Rules and Guidelines for Responsible Conduct of Research. URL: http://www.hopkinsmedicine.org/som/faculty/policies/facultypolicies/responsible_conduct.html
5. International Advances in Writing Research: Cultures, Places, Measures Contributors: Bazerman, Dean, Early, Lunsford, Null, Rogers, and Stansell Publisher: WAC Clearinghouse <https://wac.colostate.edu/books/perspectives/wrab2011/>
6. Boiar A., Kytsyuk I., Dedelyuk K., Skorokhod I., Kukharyk V., Romaniuk N., Fedoniuk S. Robust Budgeting in International Unions. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. 2022. Vol. 12, Issue 02 (12/02), December, 2022. pp. 128–134. DOI: <https://doi.org/10.33543/1202128134> (Web of Science)
7. Кицюк І. В., Бояр А. О. Принципи глобального договору ООН в системі корпоративної соціальної відповідальності: аналіз ефективності українських компаній. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 67. С. 20–25. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct>